

Рецензия

от проф. дпн Румен Иванов Стаматов –

Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научната степен

„доктор”

в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки;
професионално направление 3.2. Психология

докторска програма: „Педагогическа и възрастова психология“

автор Ирит Беркович

тема: „ВРЪЗКАТА МЕЖДУ ФИЗИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ И АКАДЕМИЧНИТЕ
ПОСТИЖЕНИЯ НА УЧАЩИТЕ (НАЗАРЕТ КАТО КАЗУС)“ с научни ръководители
доц. д-р Красимир Иванов доц. д-р Петър Нешев

1.Общо описание на представените материали

По избор на научното жури съм определен за негов член по процедурата за защита на дисертационен труд на тема „ВРЪЗКАТА МЕЖДУ ФИЗИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ И АКАДЕМИЧНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ НА УЧАЩИТЕ (НАЗАРЕТ КАТО КАЗУС)“ за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, докторска програма: Педагогическа и възрастова психология. Автор на дисертационния труд е Ирит Беркович – докторант към катедра „Психология“ във ВСУ „Черноризец

Храбър“. Представеният от Ирит Беркович комплект материали е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“. Включва дисертационен труд, автореферат и приложения публикации.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи.

Академичните постижения и развитието на академичните способности са една от основните цели на образованието и се разглеждат като предиктори за благополучието, оптималното функциониране и позитивното развитие в различните стадии. В този смисъл всеки опит да открият условията, които биха подпомогнали усилването на ефективността в учебния процес за подобряване на постиженията и на академичната мотивация е актуален не само за обогатяване на теорията, но и за практиката. В предложеното изследване опита за осмисляне на академичните постижения е поставен в контекста на връзките с дейностите, включени в програмите по физическо възпитание в началното училище. С това вече са очертани търсенията в областта на механизмите, които удостоверяват връзките между изследваните конструкции

3. Познаване на проблема

Представеното изследване е теоретико-емпирично. Теоретичната част представя анализи на изследваните конструкции. Изследването обхваща подробни анализи на системата на физическо възпитание в началното училище в Израел. Към тези описания са добавени и анализи на различните дейности обхванати в програмата по физическо възпитание, както и описание на различните психологични механизми които участват в техните регулации и постижения.

Теоретичния анализ обхваща и преглед на академичните постижения. Представени са различни теории както и различните механизми, които участват в регулацията на учебната дейност и постижения. Специално място е отделено на саморегулацията, самооценката и мотивацията като променливи, които влияят върху академичните постижения. Бих искал да

отбележа една идея, която макар и неявно се прокрадва в изследването – възможността за пренос, на формираните или поне усилен психични процеси в процеса на ангажиране с физическите дейности върху учебната дейност обхващаща различните учебни дисциплини. По този начин връзките между различните дейности и постижения стават по ясно проследими и емпирично удостоверими.

Предложени анализи са задълбочени и релевантни на замисъла на изследването. Емпиричната част е представена от цели, задачи и методи на изследване, които са релевантни на формулираните хипотези и замисъла на изследването.

4. Методика на изследването

Методите на изследване са основани на сравняване на постиженията в изследваните групи от дейности и постиженията в тези дейности върху основата на съществуващите стандарти за съответната възраст. Предимството при този подход е, че се използват обективни индикатори, които позволяват да се оценят постиженията в областта на математиката и езика с тези от различните физически дейности, фиксирани в образователните програми и стандарти на обучението в началното училище.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 182 страници в основния текст, който включва 32 таблици. Структурата включва увод като въведение в изследователската тема, три глави, заключение и литература. Библиографията е със 130 заглавия.

Самото изследване е структурирано в две части: Първата представя теоритичните анализи на изследваните конструкти Втората –задачите, хипотезите, методите на изследването и самите емпирични резултати. Емпиричните анализи са релевантни на формулираните хипотези в изследването.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Приносите на Ирит Беркович са съдържателно обобщени и отговарят на проведеното изследване. Като цяло бих искал да отбележа следните положителни моменти:

- представени са връзки между физическите и академичните постижения в началните училища в Израел;
- представени на различия във връзките между физическите постижения и постиженията в различните видове академични дисциплини;
- разкрити са полови различия във връзките между физическите и академичните постижения;
- разкрити са отношенията между променливите възраст и социално-икономическия статус и техните влияния върху връзките между физическите и академичните постижения;
- въведена е нова политика за добавяне на допълнителен час физическо възпитание, за усилване на благополучието и постиженията на учениците от началното училище.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Публикациите на темата на дисертационния труд са под формата на статии и са по темата на дисертацията. Статиите са 3 и са публикувани в научни списания.

8.Лично участие на докторанта

Ирит Беркович е била редовна докторантка към катедра „Психология”. Реализирала е самостоятелно цялото дисертационно изследване. Текстът, получените резултати и приноси са нейно лично дело.

9. Автореферат

Авторефератът съдържа основните постановки в дисертационния труд, резултатите и техния анализ. Считаю, че е адекватен на дисертационния труд

и обективно отразява теоретичните анализи и основните резултати, представени в съдържанието на изследването.

10. Препоръки за бъдещо използване

Бих препоръчал изследването да се издаде като самостоятелно ръководство за учителите от началното училище.

Заключение

Дисертационният труд показва, че докторантката Ирит Беркович, притежава задълбочени познания по темата. Смятам, че кандидатката отговоря на условията и реда за присъждане на образователната и научната степен „доктор“ по Закона за развитие на академичния състав в Република България, ППЗРАС, Правилника за развитие на академичния състав на ВСУ. След изтъкнатите аргументи, както и на цялостната положителна оценка за извършеното дисертационно изследване, предлагам на научното жури да гласува положително и да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Ирит Беркович, за което давам и своя утвърдителен вот.

09 10 2023 г.

Идготвил становището:

/проф. Румен Стаматов/